

Musa Budeiri

Filistin Komünist Partisi

1919 -1948

Enternasyonalizm Mücadelesinde
Araplar ve Yahüdiler

İngilizceden Çeviren: Şükrü Alpagut

YORDAM
KİTAP

Yordam Kitap

STARTED HERE... AND WILL CONTINUE

Musa Budeiri (Kudüs, 1946)

Halen Doğu Kudüs'te yaşamakta olan Arap siyaset bilimci Budeiri, Birzeit Üniversitesi'nde öğretim üyesidir.

Eserin orijinal adı:

The Palestine Communist Party, 1919–1948
Arab and Jew in The Struggle For Internationalism
(Haymarket Books, Chicago, 2010)

FİLİSTİN KOMÜNİST PARTİSİ,
1919-1948

ENTERNASYONALİZM MÜCADELESİNDE
ARAPLAR VE YAHUDİLER

Musa Budeiri

İngilizceden Çeviren
Şükrü Alpagut

Yordam Kitap: 152 • Filistin Komünist Partisi, 1919–1948 • Musa Budeiri
ISBN-978-605-5541-57-6 • *Düzeltilme*: İhsan Seddar Kaynar
Kapak ve İç Tasarım: Savaş Çekiç • *Sayfa Düzeni*: Gönül Goner
Birinci Basım: Nisan 2012 • *Yayın Yönetmeni*: Hayri Erdoğan
© Musa Budeiri, 1979; © Yordam Kitap, 2012

Yordam Kitap Basın ve Yayın Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 10829)
Çatalçeşme Sokağı No: 19 Kat: 3 Cağaloğlu 34110 İstanbul
T: 0212 528 19 10 F: 0212 528 19 09
W: www.yordamkitap.com E: info@yordamkitap.com

Baskı: Pasiflik Ofset (Sertifika No: 12027)
Baha İş Merkezi
Haramidere - İstanbul
Tel: 0212 412 17 77

tarih

FİLİSTİN KOMÜNİST PARTİSİ,
1919-1948

ENTERNASYONALİZM MÜCADELESİNDE
ARAPLAR VE YAHUDİLER

*Enternasyonalizm ideallerini
sürdürmek için uğraş veren öncüler,
Wolf Auerbach (Ebu Siyam)
ve
Rıdvan el-Hilu (Musa)
anısına*

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜRLER.....	11
KISALTMALAR.....	13
GİRİŞ.....	15
BÖLÜM I	
FİLİSTİN'DE KOMÜNİZMİN KÖKENLERİ.....	29
Komintern ve Sömürge Sorunu.....	29
Filistin'de Komünist Hareketin Doğuşu, 1919-1929.....	32
BÖLÜM II	
FİLİSTİN KOMÜNİST PARTİSİ'NİN ARAPLAŞTIRILMASI.....	45
1924'ten Sonra Araplar Arasında Parti Çalışmaları ve Araplaştırma Konusunda Komintern'in Tutumu.....	45
FKP'nin Filistin'deki Ağustos 1929 Olaylarına İlişkin Tanımlaması.....	55
Komintern'in Ağustos 1929 Olaylarını Devrimci Bir Başkaldırı Olarak Tanımlaması.....	62
Partinin Bu Olayları Yeniden Değerlendirmesi.....	67
Uzun Araplaştırma Süreci 1: FKP'nin Yedinci Kongresi, Aralık 1930.....	74
Uzun Araplaştırma Süreci 2: Dönüşüm ve Çalışmalar, 1929-1935.....	83
BÖLÜM III	
ÜÇÜNCÜ DÖNEMDE PARTİ POLİTİKASI VE ULUSAL CEPHE'NİN KURULMASI.....	95
FKP'nin Sol Evresi.....	95
Ulusal Cephe'nin Ortaya Çıkışı.....	108

BÖLÜM IV

FKP VE ARAP AYAKLANMASI, 1936-1939	114
Ayaklanmanın Arifesinde Partinin Tutumu	114
Ayaklanma Sırasında Parti	120
Ayaklanmanın Sonucu	136

BÖLÜM V

SAVAŞ SIRASINDA PARTİ	150
Savaşa İlişkin Tutum	150
Arap İşçi Hareketi İçindeki Faaliyetler	166

BÖLÜM VI

KOMÜNİST HAREKET İÇİNDE ULUSAL AYRILIK	174
Parti İçinde Anlaşmazlık	175
Ayrılık ve Ulusal Kurtuluş Birliği'nin Kurulması	185
Yahudi Kesimindeki Komünist Hareket	190

BÖLÜM VII

ARAP ULUSAL KOMÜNİST HAREKETİ	202
Arap İşçi Kongresi	202
Arap Aydınlar Birliği	221
Ulusal Kurtuluş Birliği	237

SONUÇ	277
-------------	-----

KAYNAKÇA	282
----------------	-----

NOTLAR	294
--------------	-----

Filistin Komünist Partisi tarihi, Filistinli Araplar ile Yahudi göçmenlerin sınıf dayanışması temelinde ortaya koydukları politik çabanın tarihidir. Siyonizme alternatif olarak 1919 yılında başlatılan bu ortak parti mücadelesi, çeşitli nesnel ve öznel nedenlerle 1948'de başarısızlığa uğramıştır. Filistin'deki yerleşik Araplardan tamamen ayrı olarak siyonist hareketin içinden doğan komünist hareket; Komintern gözetiminde, bütün siyasi eksikliklerine rağmen sömürgeciliğe ve siyonizme karşı mücadele eder hale gelmiştir. Partinin siyasal hattında yaşanan yalpalamalar, polis baskısı, bölgedeki isyanlar ve ayaklanmalar; Arap ve Yahudi komünistlerin, tarihî Filistin'de, adil bir toplum kurmak için mücadele etmesini engelleyememiştir. Bu kitap, bir parti tarihi olmanın ötesinde; Arap ve Yahudi komünistlerin İngiliz Mandası olan Filistin topraklarında yürüttüğü enternasyonalizm mücadelesini, tarihe not düşmektedir. Filistin tarihinin ihmal edilen ya da unutulmuş bir dönemi aydınlatılırken, aslında İsrail Devleti'nin nasıl yaratıldığı da anlatılmaktadır. Kitap hazırlanırken, İngiliz ve İsrail arşivlerindeki konuya ilişkin belgeler titizlikle incelenmiş, gazete ve dergiler taranmış ve hepsinden önemlisi, anlatılan olayların tanığı olmuş parti üyeleriyle yüz yüze yapılan görüşmelerden yararlanılmıştır. Filistin Solunun tarihi ile ilgilenenler için eşsiz bir kaynak olan bu kitap, yazarın yeni bir giriş yazısı ile okurlara sunuluyor.

20 TL. KDV DAHİL

ISBN 978-605-5541-57-6

Yordam Kitap